

بررسی نیازهای آموزشی مرتبط با رشد حرفه ای مدرسان دانشکده صدا و سیما
Assessment of educational needs related to professional development of the instructors at I.R.I.B college

دربافت مقاله: ۱۳۸۶/۶/۱۹؛ دریافت نسخه نهایی: ۱۳۸۶/۱۱/۱۰؛ پذیرش مقاله: ۱۳۸۷/۱۰/۱۸

Mohammad Ali Mirzabeiki(PH.D)*
Hasan Farahmandkhah(M.A)**

محمدعلی میرزابیگی*
حسن فرهمند خواه**

Abstract: This study has applied descriptive survey research method to explore and prioritize training needs of the instructors of the IRIB College in the academic year 2006-2007. They were teaching in four departments of communications, media arts, media engineering as well as general courses and Islamic knowledge. Applying the Delphi and job analysis techniques, a number of needs related to professional development were identified. Then, the needs were revised and prioritized, based on which 47 needs in three areas of curriculum planning, teaching, educational evaluation were recognized. Multiple-choice questionnaires designed by the researchers were used to measure the needs based on Likert scale. Instructors answered to two questions on their needs; the first dealing with the necessity of learning that specific need in teaching and the second a self-assessment of their current situation in terms of their qualifications. Inspired by Klein's need assessment model, this study has examined the needs. The statistical population of this study includes all instructors of IRIB College in the academic year 2006-2007, which amounts to 75. As the instructors were available and cooperative, 70 questionnaires were filled in. After collecting the data, appropriate parametric and non-parametric statistical methods were used to analyze it. According to the need assessment carried out, the following needs are found to be the most frequently stated ones by the instructors of IRIB college: Getting to know the various domains in the educational goals classification (cognitive, affective and psycho-motor), the application of field trip and demonstration methods in teaching-learning, workshop techniques, distance learning, mastering the internet, getting to know the psychological features of students, class management, assessment of the academic achievement and evaluation techniques.

چکیده: پژوهش حاضر با روش توصیفی-پیمایشی به کشف و اولویت بندی نیازهای آموزشی مدرسان دانشکده صدا و سیما، در سال تحصیلی ۸۶-۸۵ پرداخته است که در چهار گروه آموزشی ارتباطات، هنر های رسانه ای، مهندسی رسانه و دروس عمومی و معارف اسلامی مشغول به تدریس هستند.با استفاده از تکنیک دلفی و تکنیک تجزیه و تحلیل شغل به مجموعه ای از نیازهای مرتبط با رشد حرفه ای دست یافته شد و پس از پالایش و اولویت بندی آنها، تعداد ۴۷ نیاز در سه حیطه برنامه ریزی درسی، تدریس و ارزشیابی آموزشی مشخص گردید. ابزار اندازه گیری، پرسشنامه محقق ساخته می باشد که سوالات بسته پاسخ بوده و از طیف لیکرت پیروی می کند. مدرسان در پرسشنامه به دو سوال درباره هر یک از نیازها پاسخ دادند اول ضرورت یادگیری آن نیاز در حرفه مدرسی و دوم ارزیابی از وضعیت خود. در این تحقیق با الهام از الگوی نیاز سنجی کلابین به بررسی نیازها پرداخته شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه مدرسان دانشکده صدا و سیما در سال تحصیلی ۸۵-۸۶ می باشد که تعداد آنها ۷۵ نفر بوده است. با توجه به در دسترس بودن استادان و همکاری آنها تعداد ۷۰ پرسشنامه جمع اوری گردید. در این تحقیق برای تعیین پایابی ابزار اندازه گیری از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید. آمار توصیفی نظیر فراوانی، درصد گیری و میانگین به کاررفته است از تحلیل عامل برا در دسته بندی نیازها در عوامل کوچکتر و نیز تابید اعتبار ابزار تحقیق استفاده شده و برای مقایسه اولویت های نیازهای آموزشی گروههای آموزشی از تحلیل پارامتریک آزمون t وابسته و از تحلیل ناپارامتریک ویلکاکسون استفاده شده است. کلیه فعالیت های آماری این تحقیق در نرم افزار (SPSS) انجام شده است از نتایج نیاز سنجی می توان گفت که، با توجه به نیازهای مشترک بین گروه های آموزشی مورد اشاره، مدرسان دانشکده صدا و سیما در این مقولات نیاز به آموزش دارند: آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف (شناختی، عاطفی و روانی -حرکتی)، کاربرد روش گردش علمی در تدریس، کاربرد روش نمایشی در تدریس، آشنایی با فنون کارگاه آموزشی، آموزش از راه دور، آشنایی با اینترنت، آشنایی با ویژگی های روان شناختی دانشجویان، مدیریت کلاس، ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و فنون ارزشیابی.

Keywords: educational needs assessment, higher education, professional development of instructors.

کلید واژه ها: نیاز سنجی آموزشی، آموزش عالی، رشد حرفه ای مدرسان.

مقدمه :

آموزش عالی در همه کشورهای جهان و از جمله در ایران یکی از دوره‌های مهم تحصیلی و نیز بالاترین سطح آموزش محسوب می‌شود. افزایش تقاضای ورود به دانشگاه، رشد سریع علوم مختلف و تحولات گسترده جهان امروز، افزایش تقاضای صاحبان مشاغل برای به کارگیری کارشناسان ماهر و شایسته و درنهایت غالب شدن رویکرد دانایی محوری از جمله عواملی هستند که آموزش عالی را نهادی پر اهمیت جلوه داده اند. در باب اهمیت آموزش عالی و ضرورت توجه به آن سخنان فراوانی بیان شده و صفحات بسیاری نگاشته شده است. مقولاتی که در این زمینه به آن اشاره خواهد شد بیانگر نقش و اهمیت آموزش عالی در آینده جوامع می‌باشد و این امر نمایشگر این است که امروزه جوامع، حساب ویژه ای بر روی آموزش عالی باز کرده اند و آن را صاحب نقشی مهم و موثر در حل مشکلات امروز خود می‌دانند. رشد دانش، جهانی شدن، تحولات دنیای کار و تربیت نیروی انسانی و گذر از عصر بحران‌ها مقولاتی هستند که آموزش عالی در حل آنها مهم قلمداد می‌شود.

آلتباخ در مروری بر مسائل آموزش عالی در جهان سوم چنین نتیجه می‌گیرد که: آموزش عالی در جهان سوم، نهاد بسیار مهمی است، نه تنها از این نظر که تربیت نخبگان را بر عهده دارد و مبنای را برای جامعه ای برخوردار از فناوری مهیا می‌کند، بلکه از این نظر که مهمترین نهاد فکری است که تاثیر بسیار گسترده ای بر فرهنگ و امور سیاسی و اعتقادی دارد (قورچیان، آراسته و جعفری، ۱۳۸۳).

مراکز آموزش عالی بارسلانی که دارند بایستی جوامع را مقاعده کنند که بدرستی اداره می‌شوند و با غنی سازی نیروی انسانی خود به رشد و توسعه کیفیت در آموزش عالی دست بیابند که در این میان اصلی ترین و یا مهم ترین منبع نیروی انسانی در هر دانشگاهی، مدرسان می‌باشند که مسولیت هدایت فرایند یاددهی - یادگیری را بر عهده دارند و در صورتی که آنها از شایستگی لازم برخوردار نباشند حتی اگر آن دانشگاه از سازماندهی خوبی هم برخوردار باشد باز هیچ ارزشی نخواهد داشت.

در این زمینه ژاپنی‌ها می‌گویند: شایستگی هر نظام آموزشی به اندازه شایستگی معلمان آن نظام است (رووف، ۱۳۷۹). بنابراین رهبران و مدیران دانشگاهی می‌بایست توجهی ویژه به انتخاب، آموزش و بهسازی مدرسان معطوف دارند. در این رابطه تئودور شولتز^۱ که به پدر تئوری سرمایه انسانی معروف است بیان می‌کند که توانایی‌های اکتسابی انسانها مهمترین منبع رشد، بهره‌وری و توسعه اقتصادی هستند و آموزش و پرورش به عنوان یک نوع سرمایه گذاری در انسان دارای ارزش فراوانی برای فرد و جامعه می‌باشد (عارفی، ۱۳۸۴).

در گذشته استادان دانشگاه فقط به عنوان متخصصان حرفه‌ای در رشته‌ی خود در نظر گرفته‌اند که شدنده سیاستها و برنامه‌های سازمانی، در ارتباط با حمایت استادان فقط منحصر به تحقیق و فعالیت‌های علمی بود. فرصت مطالعاتی به عنوان قدیمی ترین وسیله حمایت و توسعه اعضای هیات علمی می‌باشد که دانشگاه‌های امریکا برای اولین بار به صورت سیستماتیک نظام منسجم این فرصت را فراهم کرد (حسینی، ۱۳۷۷).

اصل مسلم این است که دانش موضوعی برای تدریس مهم می‌باشد ولی تدریس موثر و آموزش اثربخش اصل مسلم دیگریست که در حیطه مهارت‌های حرفه‌ای معلم می‌باشد.

در تربیت معلم امروز یادگیری مهارت‌های حرفه‌ای نه تنها با میزان دانش و اطلاعات معلم ارزش و اعتبار یکسان دارد، بلکه به اعتقاد و باور بسیاری از متخصصان و دست اندک کاران تعلیم و تربیت از جایگاه برتر و الاتری نیز برخوردار است و در مقوله هنر و هنرمندی مطرح شده است (رووف، ۱۳۷۹).

حیطه مهمی از صلاحیت‌های مدرسان در زمینه رشد حرفه‌ای^۲ می‌باشد، مطلبی که امروزه در نظام‌های آموزش عالی و دانشگاه‌های توسعه یافته به کار می‌رود. توسعه اعضای هیات علمی^۳ به عنوان مفهومی نزدیک به رشد حرفه‌ای مدرسان این گونه تعریف می‌شود: "یک فرایند نهادی، که سعی دارد تا نگرش‌ها، مهارت‌ها و رفتار اعضای هیات علمی را در راستای قابلیت‌ها و کارایی بیشتر جهت تأمین نیازهای دانشجویان، نیازهای خود و نیازهای موسسه متبوع اصلاح نماید" (حسینی، ۱۳۷۷، ص. ۵۰).

در دایره المعارف آموزش (تانجا^۴، ۱۹۸۹، ص. ۲۷۰) از رشد حرفه‌ای در آموزش این گونه تعریف شده است: "افزایش در دانش موضوعی، مهارت تدریس، کفایت و بینش در مسائل تربیتی با یک افزایش مداوم موفقیت به عنوان یک معلم".

مرکز بهسازی و پیشرفت مدرسه جامع در شهر واشنگتن^۵ در مقاله‌ای عنوان می‌کند(۲۰۰۶) که نزدیک به دو دهه است که مطالعات در زمینه رشد حرفه‌ای آغاز شده و تحقیق بروی رشد حرفه‌ای موثر با مطالعات زیادی همراه بوده است، یا می‌توان به فعالیت‌های اشاره کرد که مک کالسین و سندفورد^۶ (۲۰۰۴) برای رشد حرفه‌ای مدرسان فنی حرفه‌ای پاره وقت در پژوهش خود

ارایه می کنند که شامل : طراحی دوره، مهارت های آموزشی ، مدیریت کلاس و دانش آموزان ، کاربرد رسانه، ارزشیابی و مهارت های تعاملی می شود.

هاولی و والی^۷ (۲۰۰۶) معتقد هستند هنگامی معلم به رشد حرفه ای در سطح عالی دست پیدا می کند که از عوامل زیر پیروی کند :

۱- از طریق تحقیق بر روی تدریس و یادگیری بینش و آگاهی پیدا کند ، بر محتوای موضوع و روش های تدریس تسلط پیدا کند.

۲- بر اساس نیاز های آنها طراحی شود و با به کار گرفتن روش حل مساله در مورد مسائل پیچیده و نیز چالش ها، به صورت مشترک با همکاران خود به بحث بنشینند.

۳- در مدارس زمان و منابع کافی مهیا شود و معلمان بتوانند با همکاران خود در مدرسه کار کنند.

۴- تداوم و پیشرفت در به کار گرفتن اصول یادگیری بزرگسالان و فراهم نمودن زمینه برای یادگیری در آینده.

۵- ارزشیابی نهایی بر پایه اثر بخشی معلمان و یادگیری دانش آموزان.

همانطور که ملاحظه می شود درباره معنی، حیطه، ماهیت و ابعاد رشد حرفه ای ، نظرات متفاوتی را می توان یافت. برخی از تعاریف محدود و برخی بسیار وسیع هستند.

در همین زمینه میلر^۸ سه حیطه مهارتی برای مدرس قائل شده است:

(الف) صلاحیت و توانایی فنی (علم و مهارت در درس مورد آموزش)

(ب) صلاحیت و توانایی حرفه ای (آگاهی از برنامه ریزی درسی، ارائه و ارزیابی آموزشی)

(ج) صلاحیت شخصی (ویژگی های شخصی و رفتاری موثر در فرآیند تعلیم و تعلم) (به نقل از امیری، ۱۳۸۲).

اینک با توجه به مطالب مطرح شده می توان درخصوص رشد حرفه ای عنوان کرد که افزایش توان مدرس در برنامه ریزی درسی، تدریس و ارزشیابی آموزشی می باشد که هر کدام از این سه مقوله، مباحث و زیر مجموعه هایی را شامل می شود که مدرس را در کنار توان علمی و شخصیتی یاری می رساند. براساس یافته های پژوهش حاضر، برنامه ریزی درسی شامل این موارد است : آشنایی با نیاز سنجی آموزشی، آشنایی با اهداف سازمان صدا و سیما، آشنایی با شرح وظایف مدرسین دانشکده، نوشتمن اهداف کلی، جزئی و رفتاری ، آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف ، توانایی انتخاب محتوا ، توانایی سازماندهی محتوا ، تنظیم طرح درس دوره ، تنظیم طرح درس روزانه ، تهیه و تدوین جزو درسی ، تنظیم طرح پیشنهادی تحقیق ، نوشتمن مقالات پژوهشی ، ترجمه متون و کتب علمی و تالیف کتاب.

تدریس شامل این موارد است: مهارت های ارتباطی، آشنایی با فن بیان و مهارت های کلامی، روش های ایجاد انگیزه در دانشجویان برای مطالعه، تحقیق و یادگیری، کاربرد روش گردش علمی در تدریس، کاربرد روش بحث گروهی در تدریس، کاربرد روش سخنرانی در تدریس ، کاربرد روش پرسش و پاسخ در تدریس ، کاربرد روش آزمایشگاهی در تدریس ، کاربرد روش نمایشی در تدریس ، آشنایی با فنون کارگاه آموزشی ، کاربرد روش حل مدرسه در تدریس ، راهنمایی پژوهه های دانشجویی ، کاربرد رایانه در تدریس ، آموزش از راه دور ، تولید مواد جدید برای تدریس ، انجام فعالیت های گروهی و کارهای جمعی ، کاربرد رسانه های آموزشی ، آشنایی با اینترنت ، مباحث مریبوط به تکالیف یادگیری ، آشنایی با تفاوت های فردی ، کشف استعدادها و شکوفا کردن خلاقیت ها ، آشنایی با ویژگی های روانشناسی دانشجویان ، کاربرد شیوه های مناسب تشویق و تنبیه ، مدیریت کلاس و نظریه های یادگیری . و منظور از ارزشیابی آموزشی نیز عبارت است از : ارزشیابی پیشرفت تحصیلی ، فنون ارزشیابی ، آشنایی با انواع آزمونها ، آشنایی با سوالات انشایی ، آشنایی با سوالات عینی ، خود ارزشیابی ، ارزشیابی از برنامه دوره آموزشی و ارزشیابی از تالیفات و پژوهشها .

با مشخص شدن مقولات رشد حرفه ای مدرس، لازم است نکات اساسی در آموزش مدرسان، مورد توجه قرار گیرد. در ایجاد آموزش اثربخش توجه به دو نکته لازم است : اول ، آموزش مناسب آموزشی است هدفمند، که کلیه اجزا و عناصرش درجهت هدف های مشخص قرار داشته باشد. دوم، چنین آموزشی، هدف های خود را براساس نیازهای مورد نظر قرارمی دهد که از قبل شناسایی شده است(میرزابیگی، ۱۳۸۰، فتحی ۱۳۸۲، ص ۸). معتقد است مفاهیم ارائه شده از نیاز را می توان در یکی از طبقات زیر قرار دارد:

۱- نیاز به معنای خواسته ها و نظرات افراد

۲- نیاز به معنای نقص یا مشکل یا مسئله

۳- نیاز به معنای فقدان یا ضرورت چیزی

۴- نیاز به معنای فاصله یا شکاف

وی معتقد است که متداولترین تعریف نیاز مفهوم چهارم است.

در صورت ارایه آموزش برای مدرسان ضرورت دارد که گام های برنامه ریزی را رعایت کرده و برای تدوین اهداف ، نیازسنجی صورت بگیرد. در این صورت از ضایع کردن وقت، بودجه و امکانات جلوگیری کرده و آموزشی مطابق با نیازها ارایه می گردد. نیاز سنجی منجر به نوشتن اهداف کلی و رفتاری می شود ، اهداف به عنوان عناصر کلیدی در فضای آموزشی روش ، محتوا و ملاک اندازه گیری موفقیت را تعیین و مشخص می کنند(گلستانی، ۱۹۹۶^{۱۰}).

تعیین نیازهای آموزشی^{۱۱} اولین گام برنامه ریزی آموزشی کارکنان است که نخستین عامل ایجاد تضمین اثربخشی کارکرد آموزش و بهسازی است(فتحی، ۱۳۸۲) که اگر به درستی انجام شود مبنای عینی تری برای برنامه ریزی به عنوان نقشه‌ی اثربخشی فراهم خواهد شد و احتمال تطابق آن با نیازهای سازمان، حوزه‌های شغلی و درنهایت اثربخشی آن افزایش خواهد یافت. تابا^{۱۲}(۱۹۶۲) نیازهای آموزشی را نیازهایی می داند که منعکس کننده تقاضاهای آموزشی و یا هدف‌های آموزشی باشد. به عبارتی این دسته از نیازها، ضرورت و اهمیت آموزش‌های معینی را گوشزد می کنند.

سوآرز^{۱۳} در تعریف نیازسنجی می گوید: نیازسنجی در زمینه تعلیم و تربیت فرآیند جمع آوری و تحلیل اطلاعات است که منجر به شناسایی نیازهای افراد، گروهها، موسسات، جامعه محلی و جامعه به طور کلی می شود.

نیازسنجی با شناسایی نیازهای مهم ، مبنای برای تعیین اهداف و تبعاً بستر مناسبی برای سازماندهی سایر عناصر مهم حول محور نیازهای اولویت یافته فراهم می سازد(عیاس زادگان و ترک زاده ۱۳۷۹). نیازسنجی جزء جدایی ناپذیر برنامه ریزی است که منجر به شناسایی و تعیین اهداف می شود. از آنجا که نیازها به دلیل تغییرات مدام در ساختارهای اجتماعی، اقتصادی ، فرهنگی و سیاسی در هر جامعه و تحولات تکنولوژیکی در عرصه جهانی متحول می شوند، ضروری است که سازمانها با انجام فرایند نیازسنجی به همسویی و هماهنگی سازمانها با محیط بیرونی دست پیدا کنند.

ضرورت و اهمیت آموزش مدرسان در راستای آموزش و بهسازی نیروی انسانی امری است بدیهی ، چرا که مدرسان نقشی کلیدی در رشد و پیشرفت موسسه خود دارند. به عنوان مثال می توان به مطالعه سنترا^{۱۴} که در سال ۱۹۷۸ در کشور آمریکا صورت گرفت اشاره کرد. در این تحقیق سنترا انواع برنامه های مربوط به راهبردها و روشهای توسعه اعضای هیأت علمی را در چهار دسته تقسیم بندی نمود:

۱- راهبردهایی که مستلزم مشارکت و فعالیت همه جانبه اعضای هیأت علمی می باشند.

۲- راهبردهایی که بر روش های تدریس تاکید می کنند.

۳- راهبردهایی که مربوط با روشهای سنتی و رایج هستند.

۴- راهبردهایی مبتنی بر ارزشیابی و تحلیل (به نقل از حسینی، ۱۳۷۷، ص ۵۲).

و یا در بریتانیا آموزش ضمن خدمت معلمین با این اهداف صورت می گیرد:

۱- شایستگی، اعتماد و معلومات خود را توسعه دهند.

۲- طرز کار و نگرش خود را در ارتباط و مقایسه با همکاران حرفه ای خود در سایر بخش های خدمات آموزشی مورد ارزشیابی قرار دهند.

۳- معیارهایی به دست آورند که بر اساس آنها بتوانند نقش تدریس خود را در یک جامعه معقول که مدارس باید

شاگردان را برای تحولات آماده کنند تشخیص دهند.

۴- در امور شغلی خود پیشرفت کنند. (ذیبی، ۱۳۸۱، ص ۶۲).

این آموزشها در سطح دانشگاهی نیز برگزار می گردد. به عنوان مثال کارگاه آموزشی سال ۱۹۸۴ توسط یونسکو برای توسعه و

تقویت آموزش هیأت علمی برگزار گردید پنج عامل اصلی را محور خود قرار داد:

۱- دانش و فهم علمی

۲- مهارت در طراحی، روشهای و کاربردهای تحقیق

۳- تدریس

۴- مدیریت

۵- خدمت به اجتماع

در فیلیپین حداقل یک دانشگاه کلاسهای تابستانی فشرده ای را برای توسعه کارایی هیأت علمی برپا می نماید و به شرکت کنندگان دانشنامه کارشناسی ارشد در تعلیم و تربیت اعطا می کند.

در تایلند نیز توسعه کارایی هیأت علمی حق ویژه موسسات آموزش عالی است اما روابط بین دانشگاهی به گونه ای مهیا است که از اعضای مراکز توسعه کارایی هیأت علمی دانشگاههای به خصوصی دعوت می شود تا جلساتی را در دانشگاههای دیگر برگزار نمایند (حسینی نسب، ۱۳۷۳، ص ۷).

وجود مراکزی برای توسعه هیات علمی تحت عنوان دفتر توسعه هیات علمی^{۱۵} مؤید این مطلب است که امروزه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی به صورت غیر متمرکز به بهسازی اعضاء هیأت علمی می پردازند. این مراکز در گام نخست با هدف اعتلای توان تدریس استادان شکل می گیرند و فعالیت هایی را از قبیل برگزاری کارگاهها و دوره هایی درباره فنون تدریس، ارزشیابی، تدوین رشته و مواد تدریس، کاربرد کامپیوتر و تولید فنون و یا مواد جدید برای تدریس را اجرا می کنند.

در ایران نیز فعالیت هایی در این زمینه صورت گرفته است از جمله موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی در یک قرارداد پنج ساله با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از سال ۱۳۷۹ شروع به برگزاری کارگاههایی برای اساتید و اعضاء هیأت علمی نمود. این موسسه با اعتقاد به این که دانشگاهها و وزارت علوم باید برنامه های مختلفی برای ارتقای کیفیت نیروهای انسانی داشته باشد، جهت تحقق این امر و با توجه به نقش اساسی دانش و مهارت های اعضای هیأت علمی در بهبود مراکز آموزش عالی کشور به برگزاری کارگاههای تخصصی و روش تدریس پرداخت. برخی از اهداف این موسسه به قرار ذیل می باشد:

۱- طراحی برنامه های استاندارد برای کارگاههای روش تدریس و تحقیق

۲- برگزاری کارگاههای روش تدریس و تحقیق، سنجش و اندازه گیری و آشنایی با شبکه ها و بانک های اطلاعاتی

توسط متخصصان داخل و خارج

۳- ابداع روش های نوین برای افزایش مهارت های آموزشی و پژوهشی به شکل نیمه حضوری

۴- طراحی و تدوین مجموعه مباحث مربوط به مهارت های آموزشی و پژوهشی

۵- تشویق اعضای هیأت علمی به گذراندن مباحث فوق

۶- کمک به برگزاری میزگرد های علمی - تخصصی در گروه های آموزشی و پژوهشی

دانشگاه آزاد اسلامی ایران نیز در زمینه آموزش منابع انسانی فعالیت های گستردۀ ای داشته است . دفتر مطالعات و آموزش نیروی انسانی در راستای اهداف و وظایف خود تلاش نموده است تا با نهادینه کردن آموزش ، توسعه منابع انسانی را در دانشگاه آزاد اسلامی ممکن سازد. از این رو با اجرای کارگاههای آموزشی عالی در سطح ملی و برنامه ریزی و نظارت کارگاههای آموزشی ویژه کارکنان و اعضای هیات علمی در سطح مناطق و واحد های دانشگاهی در این راه گامهای موثری برداشته است که حاصل آن ۲۴۰۰ دوره آموزشی در نیم سال اول ۱۳۸۶ می باشد.

این دفتر در شش ماهه دوم سال ۱۳۸۵ ، ۱۳۸۶ کارگاه آموزشی و در شش ماهه نخست سال ۱۳۸۶ ، ۱۳۸۷ کارگاه آموزشی برای اعضای هیات علمی خود برگزار نموده است که نام برخی از دوره ها به شرح ذیل می باشد: روش شناسی تحقیق ، مهارت های تعلیم و تربیت ، کاربرد تکنولوژی آموزشی در کلاس درس ، ارزشیابی و اندازه گیری و آزمون ، الگوهای یاددهی و یادگیری ، آمار SPSS مقدماتی ، مقاله نویسی علمی به زبان انگلیسی (دفتر مطالعات و آموزش نیروی انسانی دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۶).

توجه به رشد حرفه ای مدرس در دانشکده صدا و سیما ابعاد ویژه ای به خود می گیرد چراکه خود سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی از جایگاه رسالت های ویژه ای در حوزه های آگاهی رسانی ، آموزش و سرگرمی افراد جامعه برخوردار است و دانشجویان این دانشکده که غالبا" برای فعالیت در سازمان صدا و سیما تحت آموزش قرار می گیرند نیاز به مدرسانی مجبوب و آگاه دارند تا به انجام رسالت خود بپردازند

پیشینه تحقیقاتی

کولت^{۱۶} (۲۰۰۳) به بررسی یک مدل نیاز سنجی جامع برای اجرا در آموزش مداوم در دانشگاه ایالتی سان مارکوس^{۱۷} تگزاس در آمریکا پرداخته است . وی در این تحقیق بیان می کند که آموزش مداوم کارورزان می باشد مطابق با نیازهای آموزشی آنها باشد این

امر در گذشته رعایت نمی شده است . وی آرزوی آموزش مداوم را در طراحی ، توسعه و اجرای فعالیتهای آموزشی این می داند که به راحتی نیازهای فرآگیران بزرگسال را رفع کند.
سنجهش نیازها یک وسیله کشف اهداف است بنابراین هدف این تحقیق تکمیل یک مدل نیازسنجی برای اجرا در آموزش مداوم می باشد. وی در مدل خود سه مفهوم کلیدی را مطرح می کند :

۱- برنامه ریزی بر پایه هدف ۲- جمع آوری اطلاعات و تحلیل آنها ۳- به کار بستن نیازسنجی

شری و مورس^{۱۸} (۱۹۹۶) در بررسی نیازهای آموزشی مدرسان و کاربران سایت‌ها که وظیفه آموزش کاربران آموزش از راه دور را داشتند در یافتنند که مدرسان در بکارگیری و دستیابی به تکنولوژی آموزشی از راه دور ، انتخاب رسانه مناسب و توانمند سازی مشارکت کنندگان برای استفاده راحت تر از تکنولوژی‌های جدید ضعف داشته اند . تبرگ^{۱۹} (۱۹۹۹) در تحقیق خود با عنوان بررسی و تعیین نیازهای رشد حرفه‌ای معلمان در اصلاح برنامه درسی با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه و با روش دلفی به جمع آوری نظرات معلمین پرداخته است . از یافته‌های این تحقیق می‌توان به این مطلب اشاره کرد که معلمین خواهان فرستی هستند تا برنامه ریزی کنند ، بحث و گفتگو کنند ، به مشاهده کار یکدیگر بروند و نظرات خود را با همکارانشان به بحث بگذارند و اطلاعاتی که از مصاحبه‌ها بدست آمد نشان از تمایل شدید معلمان برای اختصاص زمان در جهت رشد حرفه‌ای داشت چرا که زمان و پول صرف شده به درستی استفاده شده است . کرباسیون (۱۳۷۳) در تحقیق خود با عنوان بررسی و شناسایی نیازهای آموزشی و موانع تدریس از نظر مردمیان دوره‌های آموزشی روستاییان استان اصفهان در یافت که آنها در زمینه نیازهای آموزش عمومی به ترتیب آموزش بزرگسالان ، آموزش جوانان ، آشنایی با روشها و فنون تدریس ، کاربرد روان‌شناسی در تدریس و تکنولوژی آموزشی نیاز به آموزش دارند . آنها همچنین دو ویژگی اعتماد به نفس و توانایی ایجاد ارتباط مناسب با فرآگیر را مهم دانسته اند . احمدی و بصیری (۱۳۷۹) در تحقیق خود به بررسی نیازهای آموزشی دبیران علوم اجتماعی دوره راهنمایی و متوسطه شهر اصفهان به منظور تدوین برنامه‌های ضمن خدمت پرداختند . نتایج تحقیق نشان داد که رتبه بندی دبیران در خصوص نیازهای آموزشی یکسان نبوده است و رتبه بندی نیازهای آموزشی دبیران به ترتیب اولویت عبارتند از: تکنولوژی و وسائل کمک آموزشی ، روانشناسی تربیتی ، خدمات مشاوره و راهنمایی ، مهارت‌های شغلی ، ارزشیابی ، مدیریت و برنامه ریزی و روابط انسانی . محمدزاده شریف (۱۳۷۷) در تحقیق خود به بررسی نیازهای آموزشی اعضاً هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد پرداخته است . نتایج این تحقیق حاکی از این است که اولویت نیازهای آموزشی دست یافتن به شبکه‌های اطلاع رسانی ، اینترنت و ایمیل ، روش تدریس با تأکید بر آموزش دانشگاهی و استفاده از شبکه اطلاع رسانی اینترنت به منظور تحقیق و پژوهش‌های علمی تعیین شده است .

سوالات تحقیق:

بنابرآنچه گفته شد ، اهمیت آموزش عالی ، جایگاه استاد در دانشگاه ، آموزش منابع انسانی و توجه به آموزش مدرسان ، توجه به رشد حرفه‌ای اعضا هیات علمی و ضرورت توجه به مقوله نیاز سنجی آموزشی به عنوان اولین گام از برنامه ریزی آموزشی از نظر گذشت . بنابر این بر اساس اهداف تحقیق حاضر ، پرسشهای مورد بررسی قرار گرفته است :

- ۱- نیازهای آموزشی مرتبط باشد حرفه‌ای مدرسان گروه آموزشی ارتباطات کدامند و کدام آنها اولویت دارند؟
- ۲- نیازهای آموزشی مرتبط باشد حرفه‌ای مدرسان گروه آموزشی هنرهای رسانه‌ای کدامند و کدام آنها اولویت دارند؟
- ۳- نیازهای آموزشی مرتبط باشد حرفه‌ای مدرسان گروه آموزشی مهندسی رسانه کدامند و کدام آنها اولویت دارند؟
- ۴- نیازهای آموزشی مرتبط باشد حرفه‌ای مدرسان گروه آموزشی دروس عمومی و معارف اسلامی کدام آنها اولویت دارند؟

روش شناسی تحقیق:

تحقیق توصیفی شامل مجموعه روش‌هایی است که هدف آنها توصیف کردن شرایط یا پدیده‌های مورد بررسی است . تحقیق توصیفی برای شناخت بیشتر شرایط موجود یا یاری دادن به فرایند تصمیم‌گیری انجام می‌شود . تحقیق پیمایشی که دسته ای از تحقیقات توصیفی است به بررسی توزیع ویژگی‌های یک جامعه آماری می‌پردازد (سرمد، بازگان و حجازی ، ۱۳۸۴ ، ص .۸۲).

با توجه به اینکه تحقیق حاضر با هدف شناخت هرچه بیشتر وضعیت موجود نیازهای آموزشی مدرسان دانشکده صداوسیما انجام گرفته و از نتایج آن برای یاری دادن به فرایند تصمیم گیری درامر آموزش مدرسان استفاده خواهد شد، جزء تحقیقات توصیفی به شمار می رود و از آنجایی که به بررسی توزیع ویژگی های یک جامعه آماری می پردازد، پیمایشی است.

الگویی که در این تحقیق برای نیاز سنجی به کارگرفته شده است بر گرفته از الگوی نیازسنجی کلابین می باشد.
الگوکلابین^{۲۰} شامل مراحل زیراست :

مرحله ۱ : شناسایی کلیه هدفهای امکان پذیر.

مرحله ۲ : مرتب کردن هدف ها بر حسب اهمیت آنها.

مرحله ۳ : مشخص کردن شکاف و فاصله بین عملکرد مورد انتظار (اهداف) و عملکرد واقعی (در صحنه عمل)

مرحله ۴ : مشخص کردن اولویت ها برای اجرا (عباس زادگان و ترکزاده، ۱۳۷۹).

در مرحله اول این الگو از طریق تکنیک دلفی و تجزیه تحلیل شغل مجموعه ای از نیازها شکل گرفت. روش کار بدین قرار بود که ابتدا یک پرسشنامه باز پاسخ به مدرسان داده شد و از آنها خواسته شد که حداقل پنج نیاز آموزشی خود را در سه حیطه برنامه ریزی درسی، تدریس و ارزشیابی آموزشی بیان کنند. هم‌زمان با این عمل با استفاده از منابع، کتب و اطلاعات موجود در زمینه رشد حرفه ای، سیاست ها و استراتژی های دانشکده، فرم ارزشیابی استادی، فرم انتخاب استاد نمونه، ملاکهای دانشکده صدا و سیما برای جذب استاد و شرح وظایف مدرس در نظام حقوق و دستمزد سازمان صدا و سیما و دیگر منابع مرتبط به تجزیه و تحلیل شغل مدرس پرداخته شد. با جمع آوری داده های این دو روش بانک نیازهای آموزشی مرتبط با رشد حرفه ای مدرسان تشکیل شد. که پس از پالایش و بررسی نیازهای موجود در بانک، ۴۷ نیاز تعیین گردید. در گام بعدی با تکنیک دلفی و با استفاده از یک پرسشنامه دو بعدی نظر مدرسان را در مورد ضرورت دانستن نیازهای تعیین شده و نیز میزان دانش آنها در مورد هر یک از نیازها مشخص شد و سپس با بررسی پاسخ های مدرسان در دو سوی پرسشنامه شکاف بین وضع مطلوب و عملکرد واقعی مشخص شده و اولویت ها برای اجرا مشخص گردید.

در تحقیق حاضر جامعه آماری شامل کلیه مدرسان دانشکده صدا و سیما در سال تحصیلی ۸۶-۸۵ می باشد که تعداد آنها ۷۵ نفر می باشد. پژوهش حاضر بر اساس سرشماری افراد جامعه انجام می پذیرد. با توجه به در دسترس بودن استادی و همکاری آنها تعداد ۷۰ پرسشنامه جمع آوری گردید.

برای گردآوری داده های پژوهش، پژوهش گران پرسشنامه ۴۷ پرسشی را در سه حیطه برنامه ریزی درسی (۱۴ پرسش)، تدریس (۲۵ پرسش) و ارزشیابی آموزشی (۸ پرسش) فراهم کرده اند. مدرسان از دو بعد به این پرسشنامه پاسخ داده اند اول ضرورت یادگیری نیازها در حرفه مدرسی و دوم ارزیابی از وضعیت خود. قصد این بوده تا از نتایج این پرسشنامه در جمع آوری نگرش ها، قضاوتهای عقاید مدرسان استفاده شود لذا از طیف لیکرت در پاسخ های استفاده گردید و مدرسان برای پاسخدهی می باشند از پنج گزینه، یکی را انتخاب می کردند.

اعتبار^{۲۱} صوری پرسشنامه با بررسی دیدگاههای ۸ کارشناس در زمینه ای موضوع پژوهش به دست آمد و پایایی^{۲۲} آن در قسمت ارزیابی از وضعیت خود با آلفای کرونباخ (۰/۸۸۹) و در قسمت ضرورت یادگیری با آلفای کرونباخ (۰/۹۷۱) که نشان از قابلیت اعتبار پرسشنامه است و میزان آلفای کرونباخ در صورت حذف هر یک از سوالات نشان می دهد که هیچ سوالی تاثیر منفی بر میزان آلفای کرونباخ نداشته است.

برای بررسی داده های گردآوری شده آمار توصیفی نظیر تعیین فراوانی، درصد و میانگین به کار رفته است. برای استفاده از تحلیل عامل برای دسته بندی نیازها در عوامل کوچکتر ابتدا KMO و تست بارتلت انجام شد، با توجه به اینکه KMO در قسمت ارزیابی از خود ۰/۵۷۵ و در قسمت ضرورت یادگیری ۰/۳۱۷ محاسبه شده و سطح معناداری در دو سوی پرسشنامه صفر به دست آمده و کمتر از ۰/۰۱ نیز می باشد بنابراین فرض کافی بودن نمونه برای تحلیل عامل تایید می گردد. و برای مقایسه اولویت های نیازهای آموزشی گروههای آموزشی از تحلیل پارامتریک آزمون^{۲۳} وابسته و از تحلیل ناپارامتریک ویلکاکسون استفاده شده است. کلیه فعالیت های آماری این تحقیق در نرم افزار SPSS (SPSS) انجام شده است.

یافته های تحقیق :

نحوه توزیع مدرسان دانشکده صدا و سیما بر اساس گروه آموزشی که در این تحقیق شرکت کردند به قرار جدول ۱ زیرمی باشد

جدول ۱ توزیع مدرسان دانشکده بر اساس گروههای آموزشی

گروههای آموزشی	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
ارتباطات	۱۸	۲۵,۵	۲۵,۷	۲۵,۷
دروس عمومی	۱۳	۱۸,۶	۱۸,۶	۴۴,۳
مهندسی رسانه	۱۴	۲۰	۲۰	۶۴,۳
هرهای رسانه‌ای	۲۵	۳۵,۷	۳۵,۷	۱۰۰
جمع	۷۰	۱۰۰		

همان طور که در مطالب فوق عنوان شد ۴۷ نیاز در زمینه رشد حرفه ای تعیین گردید و در پرسشنامه جای گرفت ، این نیازها در سه زمینه برنامه ریزی درسی ، تدریس و ارزشیابی آموزشی می باشند که رشد حرفه ای را می سازند. سپس پاسخ های مدرسان بر اساس چهار گروه آموزشی دانشکده صدا و سیما مورد تحلیل قرار گرفت و نتایج زیر حاصل شد. در واقع پاسخ های مدرسان در قسمتهای ضرورت یادگیری آن نیاز در حرفه مدرسی و ارزیابی از وضعیت آگاهی خود ، در هر یک از گروههای آموزشی و در سه عامل تعیین شده (برنامه ریزی درسی ، تدریس و ارزشیابی آموزشی) مقایسه گردید تا بررسی شود که اختلاف معنا داری بین پاسخ استاید در دو حالت یاد شده وجود دارد یا نه. برای تحلیل این اطلاعات از آزمون α وابسته استفاده گردید. تا این مرحله می توان نیاز آموزشی مدرسان را در گروههای آموزشی در سه عامل برنامه ریزی درسی ، تدریس و ارزشیابی آموزشی مشخص کرد ، در ادامه و درجهت تعیین آنکه کدام نیازها از اولویت برخوردار هستند پاسخ های مدرسان در دو قسمت پرسشنامه برای هر ۴۷ نیاز مورد تحلیل قرار گرفت که در خصوص هر نیاز مشخص گردید که آیا نیاز به آموزش می باشد یا خیر ، برای این کار آزمون ناپارامتریک ویلکاکسون استفاده شد.

سوال اول : نیازهای آموزشی مرتبط بارشد حرفه ای مدرسان گروه آموزشی ارتباطات کدامند و کدام آنها اولویت دارند؟

الف - برنامه ریزی درسی : این عامل در دو قسمت ضرورت یادگیری در حرفه مدرسی و ارزیابی از وضعیت آگاهی خود ، مقایسه گردید. طبق جدول ۲ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی $53/72$ و در قسمت ضرورت $59/61$ می باشد. مایل هستیم که بذا نیم آیا اختلاف معناداری در این دو قسمت در گروه ارتباطات وجود دارد یا خیر ؟ بر اساس جدول ۲ مقدار آماره T برابر $2/407$ - با درجه آزادی 17 و سطح معنا داری $0/028$ است . چون سطح معنا داری از خطای نوع اول در سطح $0/05$ کمتر است ، لذا بین نمره نیازهای برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود دارد. چون علامت میزان تفاضل منفی است لذا میانگین قسمت ضرورت یادگیری از خود بیشتر است در نتیجه می توان اظهار کرد که مدرسان گروه ارتباطات در مقولات مربوط به برنامه ریزی درسی نیاز به آموزش دارند

جدول ۲ عامل برنامه ریزی درسی در گروه ارتباطات

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۵۳,۷۲۲۲	۱۸	-۲,۴۰۷	۰/۰۲۸
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۵۹۰۶۱۱	۱۸		

برای تعیین اولویت ها، هر یک از نیازهای تشکیل دهنده عامل برنامه ریزی درسی با تحلیل آماری ویلکاکسون مورد بررسی قرار گرفته شدند، و طبق جدول ۳ مشخص گردید که این مدرسان بطور ویژه در زمینه های: آشنایی با نیاز سنجی آموزشی، آشنایی با شرح وظایف مدرسان دانشکده، نوشتمن اهداف کلی، جزئی و رفتاری، آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف و تهییه و تدوین جزو درسی نیاز به آموزش دارند.

جدول ۳ نیازهای ویژه عامل برنامه ریزی درسی در گروه ارتباطات

وجود اختلاف معنا دار		سطح معنا داری	مجموع رتبه های مثبت	مجموع رتبه های منفی	نیاز ها
ندارد	دارد				
	*	۱/۰۵	۴۶	۹	آشنایی با نیاز سنجی آموزشی
	*	۱/۰۱	۶۱,۵	۴,۵	آشنایی با شرح وظایف مدرسان دانشکده
	*	۱/۰۰	۴۵	۰	نوشتمن اهداف کلی، جزئی و رفتاری
	*	۱/۰۱	۶۲,۵	۳,۵	آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف
	*	۱/۰۳	۵۶	۱۰	تهییه و تدوین جزو درسی

ب - تدریس : پاسخ های مدرسان گروه ارتباطات به نیازهای مربوط به عامل تدریس در قسمت ضرورت یادگیری با ارزیابی از خود مورد بررسی قرار گرفتند. طبق جدول ۵ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی از خود ۹۰/۱۶۶ و در قسمت ضرورت یادگیری ۱۰۵/۵ می باشد. مایل هستیم بدانیم که آیا اختلاف معنا داری در این دو قسمت وجود دارد یا خیر؟ بر اساس جدول ۵ مقدار آماره تی برابر ۰/۰۵۱۱ - با درجه آزادی ۱۷ و سطح معنا داری ۰/۰۱۵ است. چون سطح معنا داری از خطای نوع اول در سطح ۰/۰۵ کمتر است لذا بین نمره عامل تدریس در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود دارد. چون علامت میزان تفاضل منفی است، لذا میانگین قسمت ضرورت یادگیری از قسمت ارزیابی از خود بیشتر است. در نتیجه مدرسان گروه ارتباطات در زمینه تدریس نیاز به آموزش دارند.

جدول ۴ عامل تدریس در گروه ارتباطات

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۹۰,۱۶۶۷	۱۸	-۲,۷۱۱	۱/۰۱۵
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۱۰۵,۵۰۰۰	۱۸		

برای تعیین اولویت ها، ۲۵ نیاز تشکیل دهنده عامل تدریس مورد بررسی قرار گرفته شدند، و طبق جدول ۵ مشخص گردید که این

مدرسان بطور ویژه در زمینه های: کاربرد روش گردش علمی در تدریس، کاربرد روش نمایشی در تدریس، آشنایی با فنون کارگاه آموزشی، کاربرد رایانه در تدریس، آموزش از راه دور، تولید مواد جدید برای تدریس، کاربرد رسانه های آموزشی، آشنایی با اینترنت، مباحث مربوط به تکالیف یادگیری، کشف استعدادها و شکوفا کردن خلاقیت ها، آشنایی با ویژگی های روانشناسی دانشجویان، کاربرد شیوه های مناسب تشویق و تنبیه و مدیریت کلاس نیاز به آموزش دارند.

جدول ۵ نیازهای ویژه عامل تدریس در گروه ارتباطات

وجود اختلاف معنا دار		سطح معنا داری	مجموع رتبه های مثبت	مجموع رتبه های منفی	نیاز ها
ندارد	دارد				
*	/۰۲	۵۹	۷		کاربرد روش گردش علمی در تدریس
*	/۰۳	۳۳,۵	۲,۵		کاربرد روش نمایشی در تدریس
*	/۰۵	۶۳,۵	۱۴,۵		آشنایی با فنون کارگاه آموزشی
*	/۰۱	۱۰۰,۵	۱۹,۵		کاربرد رایانه در تدریس
*	/۰۰	۷۴,۵	۳,۵		آموزش از راه دور
*	/۰۰	۸۶,۵	۴,۵		تولید مواد جدید برای تدریس
*	/۰۰	۵۵	.		کاربرد رسانه های آموزشی
*	/۰۱	۷۹	۱۲		آشنایی با اینترنت
*	/۰۴	۴۷	۸		مباحث مربوط به تکالیف یادگیری
*	/۰۱	۶۲	۴		کشف استعدادها و شکوفا کردن خلاقیت ها
*	/۰۲	۹۹	۲۱		آشنایی با ویژگی های روانشناسی دانشجویان
*	/۰۱	۸۰	۱۱		کاربرد شیوه های مناسب تشویق و تنبیه
*	/۰۴	۴۷	۸		مدیریت کلاس

ج - ارزشیابی آموزشی : پاسخ های مدرسان گروه ارتباطات به نیازهای مربوط به عامل ارزشیابی آموزشی در قسمت ضرورت یادگیری با ارزیابی از خود مورد مقایسه و بررسی قرار گرفتند. طبق جدول ۶ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی از خود ۳۱/۲۷ و در قسمت ضرورت یادگیری برابر ۳۴/۸۸

می باشد . مایل هستیم بدانیم که آیا اختلاف معنا داری در این دو قسمت وجود دارد یا خیر ؟ طبق جدول ۶ مقدار آماره تی برابر ۱/۴۱۶ - با درجه آزادی ۱۷ و سطح معنا داری ۰/۱۷۵ است . چون سطح معنا داری از خطای نوع اول در سطح ۰/۰۵ بیشتر است

بنابراین بین نمره عامل ارزشیابی آموزشی در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود ندارد. در نتیجه مدرسان گروه ارتباطات در زمینه ارزشیابی آموزشی نیاز به آموزش ندارند.

جدول ۶ عامل ارزشیابی آموزشی در گروه ارتباطات

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۳۱,۲۷۷۸	۱۸	-۱,۴۱۶	/۱۷۵
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۳۴,۸۸۸۹	۱۸		

هر چند در بررسی انجام گرفته با آزمون t وابسته اختلاف معناداری بین پاسخ های مدرسان گروه ارتباطات مبنی بر احساس نیاز در زمینه ارزشیابی آموزشی مشاهده نشد، اما وقتی به بررسی هر یک از نیازها می پردازیم نتایج آماری موید این است که در برخی از نیاز های تشکیل دهنده عامل ارزشیابی آموزشی احساس نیاز شده است این مطلب نه اینکه مطلب قبلی را رد کند بلکه همچنان که در دو عامل قبلی با وجود مشاهده اختلاف معنادار، نتایج در بررسی هر یک از نیاز ها حکایت از عدم احساس آموزش داشت. حال با توجه به توضیحات فوق می توان گفت هر یک از نیازهای تشکیل دهنده عامل ارزشیابی آموزشی مورد بررسی قرار گرفته شدند ، و طبق جدول ۷ مشخص گردید که این مدرسان بطور ویژه در زمینه های: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی ، فنون ارزشیابی ، خود ارزشیابی و ارزشیابی از برنامه دوره آموزشی نیاز به آموزش دارند.

جدول ۷ نیاز های ویژه عامل ارزشیابی آموزشی در گروه ارتباطات

نیاز ها	مجموع رتبه منفی	مجموع رتبه های مثبت	سطح معناداری	وجود اختلاف معنادار	دارد	ندارد
ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۴	۷۴	/۰۰	*		
فنون ارزشیابی	۹	۵۷	/۰۳	*		
خود ارزشیابی	۱۲	۹۳	/۰۱	*		
ارزشیابی از برنامه دوره آموزشی	۹	۸۲	/۰۱	*		

سوال دوم : نیازهای آموزشی مرتبط باشد حرفه ای مدرسان گروه آموزشی هنرهای رسانه ای کدامند و کدام آنها اولویت دارند؟

الف - برنامه ریزی درسی : این عامل در دو قسمت ضرورت یادگیری در حرفه مدرسی و ارزیابی از وضعیت آگاهی خود ، مقایسه گردید. طبق جدول ۸ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی $۵۰/۸۴$ و در قسمت ضرورت $۵۷/۹۲$ می باشد. مایل هستیم که بدانیم آیا اختلاف معناداری در این دو قسمت در گروه هنرهای رسانه ای وجود دارد یا خیر ؟ بر اساس اطلاعات جدول ۸ مقدار آماره تی برابر $-۰/۷۱$ با درجه آزادی ۲۴ و سطح معناداری $۰/۱۲$ است . چون سطح معناداری از خطای نوع اول در سطح $۰/۰۵$ کمتر است لذا بین نمره نیازهای برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود دارد . چون علامت میزان تفاصل منفی است لذا میانگین قسمت ضرورت یادگیری از قسمت ارزیابی از خود بیشتر است در نتیجه می توان اظهار کرد که مدرسان گروه هنر های رسانه ای در مقولات مربوط به برنامه ریزی درسی نیاز به آموزش دارند.

جدول ۸ عامل برنامه ریزی درسی در گروه هنرها رسانه ای

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۵۰,۸۴۰۰	۲۵	-۲,۷۱۲	/۱۲
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۵۷,۹۲۰۰	۲۵		

برای تعیین اولویت ها، هر یک از نیازهای تشکیل دهنده عامل برنامه ریزی درسی مورد بررسی قرار گرفته شدند ، و طبق جدول ۹ مشخص گردید که این مدرسان بطور ویژه در زمینه های: آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف، تنظیم طرح پیشنهادی تحقیق، نوشتن مقالات پژوهشی ، تالیف کتاب نیاز به آموزش دارند.

جدول ۹ نیاز های ویژه عامل برنامه ریزی درسی در گروه هنرها رسانه ای

نیاز ها	مجموع رتبه های منفی	مجموع رتبه های مثبت	سطح معنا داری	وجود اختلاف معنا دار	دارد	ندارد
آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف	۱۹,۵	۸۵,۵	/۰۳	*		
تنظیم طرح پیشنهادی تحقیق	۱۳,۵	۶۴,۵	/۰۴	*		
نوشتن مقالات پژوهشی	۱۶,۵	۷۴,۵	/۰۳	*		
تالیف کتاب	۱۶	۱۲۰	/۰۱	*		

ب - تدریس : پاسخ های مدرسان به نیازهای مربوط به عامل تدریس در قسمت ضرورت یادگیری با ارزیابی از خود مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس جدول ۱۰ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی از خود ۹۵/۱۶ و در قسمت ضرورت یادگیری ۱۰۲/۳ می باشد . مایل هستیم بدانیم که آیا اختلاف معنا داری در این دو قسمت در گروه آموزشی هنرها رسانه ای وجود دارد یا خیر ؟ مقدار آماره تی برابر ۱/۵۷ - با درجه آزادی ۲۴ و سطح معنا داری ۰/۱۲۸ است . چون سطح معنا داری از خطای نوع اول در سطح ۰/۰۵ بیشتر است لذا بین نمره عامل تدریس در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود ندارد. در نتیجه مدرسان گروه آموزشی هنر های رسانه ای در زمینه تدریس نیاز به آموزش ندارند.

جدول ۱۰ عامل تدریس در گروه هنرها رسانه ای

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۹۵,۱۶۰۰	۲۵	-۱,۵۷۸	/۱۲۸
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۱۰۲,۳۲۰۰	۲۵		

با وجود مشاهده عدم احساس نیاز برای آموزش عامل تدریس در گروه هنرها رسانه ای در بررسی هر یک از نیازهای تشکیل دهنده عامل تدریس طبق جدول ۱۱ مشخص گردید که این مدرسان بطور ویژه در زمینه های: آشنایی با فن بیان و مهارت های کلامی ، کاربرد روش گردش علمی در تدریس ، کاربرد روش آزمایشگاهی در تدریس ، آموزش از راه دور، آشنایی با ویژگی های روانشناسی

دانشجویان، نیاز به آموزش دارند.

جدول ۱۱ نیازهای ویژه عامل تدریس در گروه هنرهای رسانه ای

وجود اختلاف معنا دار		سطح معنا داری	مجموع رتبه های مشبت	مجموع رتبه های منفی	نیاز ها
ندارد	دارد				
*		/۰۵	۷۱,۵	۱۹,۵	آشنایی با فن بیان و مهارت‌های کلامی
*		/۰۲	۹۰,۵	۱۴,۵	کاربرد روش گردش علمی در تدریس
*		/۰۳	۱۰۸	۲۸	کاربرد روش آزمایشگاهی در تدریس
*		/۰۳	۷۵,۵	۱۵,۵	آموزش از راه دور
*		/۰۱	۱۰۰,۵	۱۹,۵	آشنایی با ویژگی های روانشناختی دانشجویان

ج - ارزشیابی آموزشی : پاسخ های مدرسان گروه هنرهای رسانه ای به نیازهای مربوط به عامل ارزشیابی آموزشی در قسمت ضرورت یادگیری با ارزیابی از خود مورد مقایسه و بررسی قرار گرفتند. بر اساس جدول ۱۲ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی از خود ۲۸/۹۲ و در قسمت ضرورت یادگیری برابر ۳۱/۰۴ می باشد. مایل هستیم بدانیم که آیا اختلاف معنا داری در این دو قسمت وجود دارد یا خیر؟ مقدار آماره تی برابر ۰/۳۷- با درجه آزادی ۲۴ و سطح معنا داری ۰/۱۸۲ است. چون سطح معنا داری از خطای نوع اول در سطح ۰/۰۵ بیشتر است بنابراین بین نمره عامل ارزشیابی آموزشی در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود ندارد. در نتیجه مدرسان گروه آموزشی هنرهای رسانه ای در زمینه ارزشیابی آموزشی نیاز به آموزش ندارند.

جدول ۱۲ عامل ارزشیابی آموزشی در گروه هنرهای رسانه ای

سطح معناداری	آزمون t	تعداد مشاهدات	میانگین	عامل
/۱۸۲	-۱,۳۷۵	۲۵	۲۸,۹۲۰۰	برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود
		۲۵	۳۱,۰۴۰۰	برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری

در بررسی انجام شده بر روی ۸ نیاز تشکیل دهنده عامل ارزشیابی آموزشی مشخص گردید که مدرسان گروه آموزشی هنرهای رسانه ای بطور ویژه نیز نیاز به آموزش در مقولات ارزشیابی آموزشی را ندارند.

سوال سوم : نیازهای آموزشی مرتبط باشد حرفه ای مدرسان گروه آموزشی مهندسی رسانه کدامند و کدام آنها اولویت دارند؟

الف - برنامه ریزی درسی : این عامل در دو قسمت ضرورت یادگیری در حرفه مدرسی و ارزیابی از وضعیت آگاهی خود، مقایسه گردید. طبق جدول ۱۳ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی ۵۲/۹۲ و در قسمت ضرورت ۵۶/۶۴ می باشد. مایل هستیم که بدانیم آیا اختلاف معناداری در این دو قسمت در گروه آموزشی مهندسی رسانه وجود دارد یا خیر؟ مقدار آماره تی برابر ۰/۸۵۵- با درجه آزادی ۱۳ و سطح معنا داری ۰/۴۰۸ است. چون سطح معنا داری از خطای نوع اول در سطح ۰/۰۵ بیشتر است. بنابراین بین نمره نیازهای برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود ندارد. در نتیجه می توان اظهار کرد که مدرسان گروه مهندسی رسانه در فاکتور برنامه ریزی درسی نیاز به آموزش ندارند.

جدول ۱۳ عامل برنامه ریزی درسی در گروه مهندسی رسانه

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۵۲,۹۲۸۶	۱۴	-۸۵۵	/۴۰۸
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۵۶,۶۴۲۹	۱۴		

با وجود مشاهده عدم احساس نیاز برای آموزش عامل برنامه ریزی درسی در گروه مهندسی رسانه در بررسی هر یک از نیازهای تشکیل دهنده این عامل طبق جدول ۱۴ مشخص گردید که این مدرسان بطور ویژه در زمینه های: آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف، تنظیم طرح، نوشتمن مقالات، ترجمه متون و کتب علمی و تالیف کتاب نیاز به آموزش دارند.

جدول ۱۴ نیاز های ویژه عامل برنامه ریزی درسی در گروه مهندسی رسانه

وجود اختلاف معنا دار		سطح معنا داری	مجموع رتبه های مثبت	مجموع رتبه های منفی	نیاز ها
ندارد	دارد				
	*	/۰۴	۳۹,۵	۵,۵	آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف
	*	/۰۴	۴۷	۸	تنظیم طرح
	*	/۰۳	۵۶	۱۰	نوشتمن مقالات
	*	/۰۴	۱۵	۰	ترجمه متون و کتب علمی
	*	/۰۴	۶۴,۵	۱۳,۵	تالیف کتاب

ب - تدریس: پاسخ های مدرسان به نیازهای مربوط به عامل تدریس در قسمت ضرورت یادگیری با ارزیابی از خود مورد بررسی قرار گرفتند. طبق جدول ۱۵ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی از خود ۸۷/۸۵ و در قسمت ضرورت یادگیری ۱۰۲/۹۲ می باشد. مایل هستیم بدانیم که آیا اختلاف معنا داری در این دو قسمت در گروه آموزشی مهندسی رسانه وجود دارد یا خیر؟ مقدار آماره تی برابر ۱/۶۸ - با درجه آزادی ۱۳ و سطح معنا داری ۱/۱۱۵ است. چون سطح معنا داری از خطای نوع اول در سطح ۰/۰۵ بیشتر است. بنابراین بین نمره عامل تدریس در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود ندارد. در نتیجه مدرسان گروه مهندسی رسانه به طور کلی در زمینه تدریس نیاز به آموزش ندارند.

جدول ۱۵ عامل برنامه ریزی درسی در گروه مهندسی رسانه

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۸۷,۸۵۷۱	۱۴	-۱,۶۸۷	/۱۱۵
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۱۰۲,۹۲۸۶	۱۴		

با وجود مشاهده عدم احساس نیاز برای آموزش عامل تدریس در گروه مهندسی رسانه در بررسی هر یک از نیازهای تشکیل دهنده این عامل طبق جدول ۱۶ مشخص گردید که این مدرسان بطور ویژه در زمینه های: آشنایی با فن بیان و مهارت های کلامی، روشهای

ایجاد انگیزه در دانشجویان برای مطالعه، تحقیق و یادگیری ، کاربرد روش بحث گروهی در تدریس ، کاربرد روش سخنرانی در تدریس ، کاربرد روش نمایشی در تدریس ، آشنایی با فنون کارگاه آموزشی ، کاربرد روش حل مدرسه در تدریس ، راهنمایی پژوهه های دانشجویی ، آشنایی با اینترنت ، مدیریت کلاس و نظریه های یادگیری نیاز به آموزش دارند.

جدول ۱۶ نیازهای ویژه عامل تدریس در گروه مهندسی رسانه

نیاز ها		مجموع رتبه های منفی	مجموع رتبه های مثبت	سطح معنای داری	وجود اختلاف معنا دار	ندارد
آشنایی با فن بیان و مهارت‌های کلامی		۵,۵	۶۰,۵	/۰۱	*	
روشهای ایجاد انگیزه در دانشجویان برای مطالعه، تحقیق و یادگیری		۵	۵۰	/۰۱	*	
کاربرد روش بحث گروهی در تدریس		۸	۴۷	/۰۴	*	
کاربرد روش سخنرانی در تدریس		۳,۵	۳۲,۵	/۰۳	*	
کاربرد روش نمایشی در تدریس		۳	۳۳	/۰۳	*	
آشنایی با فنون کارگاه آموزشی		۰	۴۵	/۰۱	*	
کاربرد روش حل مدرسه در تدریس		•	۲۸	/۰۲	*	
راهنمایی پژوهه های دانشجویی		•	۲۸	/۰۱	*	
آموزش از راه دور		•	۳۶	/۰۱	*	
تولید مواد جدید برای تدریس		۴	۴۱	/۰۲	*	
انجام فعالیت های گروهی و کارهای جمعی		۸	۴۷	/۰۴	*	
آشنایی با اینترنت		•	۲۱	/۰۱	*	
مدیریت کلاس		۰	۲۱	/۰۱	*	
نظریه های یادگیری		۷,۵	۵۸,۵	/۰۲	*	

ج - ارزشیابی آموزشی : با توجه به پاسخ های مدرسان گروه مهندسی رسانه به عامل ارزشیابی آموزشی ، قسمت ضرورت یادگیری با ارزیابی از خود مورد مقایسه و بررسی قرار گرفتند. طبق جدول ۱۷ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی از خود ۲۸/۷۸ و در قسمت ضرورت یادگیری برابر ۳۲/۶۴ می باشد . مایل هستیم بدانیم که آیا اختلاف معنا داری در این دو قسمت وجود دارد یا خیر ؟ مقدار آماره تی برابر ۰/۹۹۱- با درجه آزادی ۱۳ و سطح معنای داری ۰/۳۴ است . چون سطح معنای داری از خطای نوع اول در سطح ۰/۰۵ بیشتر است. بنابراین بین نمره عامل ارزشیابی آموزشی در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود ندارد. در نتیجه مدرسان گروه آموزشی مهندسی رسانه به طور کلی در زمینه ارزشیابی آموزشی نیاز به آموزش ندارند.

جدول ۱۷ عامل ارزشیابی آموزشی در گروه مهندسی رسانه

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۲۸,۷۸۵۷	۱۴	-۹۹۱	/۳۴۰
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۳۲,۶۴۲۹	۱۴		

با وجود مشاهده عدم احساس نیاز برای آموزش عامل ارزشیابی آموزشی در گروه مهندسی رسانه در بررسی هر یک از نیازهای تشکیل دهنده این عامل طبق جدول ۱۸ مشخص گردید که این مدرسان بطور ویژه در زمینه های: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، فنون ارزشیابی، آشنایی با انواع آزمونها، آشنایی با سوالات انسایی و آشنایی با سوالات عینی نیاز به آموزش دارند.

جدول ۱۸ نیاز های ویژه عامل ارزشیابی آموزشی در گروه مهندسی رسانه

نیاز ها	مجموع رتبه های منفی	مجموع رتبه های مثبت	سطح معناداری	وجود اختلاف معنادار	ندارد	دارد
ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	.	۵۵	/۰۰	*		
فنون ارزشیابی	.	۴۵	/۰۱	*		
آشنایی با انواع آزمونها	.	۶۶	/۰۰	*		
آشنایی با سوالات انسایی	.	۳۶	/۰۱	*		
آشنایی با سوالات عینی	.	۵۵	/۰۰	*		

سوال چهارم : نیازهای آموزشی مرتبط باشد حرفه ای مدرسان گروه آموزشی دروس عمومی و معارف اسلامی کدامند و کدام آنها اولویت دارند؟

الف - برنامه ریزی درسی : این عامل در دو قسمت ضرورت یادگیری در حرفه مدرسی و ارزیابی از وضعیت آگاهی خود ، مقایسه گردید. طبق جدول ۱۹ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی ۵۱/۶۱ و در قسمت ضرورت ۵۷/۶۹ می باشد. مایل هستیم که بدا نیم آیا اختلاف معناداری در این دو قسمت در گروه آموزشی دروس عمومی و معارف اسلامی وجود دارد یا خیر ؟ مقدار آماره تی برابر ۳/۷۲ - با درجه آزادی ۱۲ و سطح معناداری ۰/۰۳ است . چون سطح معناداری از خطای نوع اول در سطح ۰/۵ کمتر است . بنابراین بین نمره نیازهای برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود دارد . چون علامت میزان تفاضل منفی است لذا میانگین قسمت ضرورت یادگیری از قسمت ارزیابی از خود بیشتر است. در نتیجه می توان اظهار کرد که مدرسان گروه دروس عمومی و معارف اسلامی در فاکتور برنامه ریزی درسی نیاز به آموزش دارند.

جدول ۱۹ عامل برنامه ریزی درسی در گروه عمومی

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۵۱,۶۱۵۴	۱۳	۳	/۰۰۳
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۵۷,۶۹۲۳	۱۳		

برای تعیین اولویت ها، هر ۱۴ نیاز تشکیل دهنده عامل برنامه ریزی درسی با آزمون ویلکاکسون مورد بررسی قرار گرفته شدند و طبق جدول ۲۰ مشخص گردید مدرسان گروه دروس عمومی و معارف اسلامی بطور ویژه در زمینه های آشنایی با نیاز سنجی آموزشی، آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف، توانایی انتخاب محتوا، تنظیم طرح درس دوره و تنظیم طرح درس روزانه نیاز به آموزش دارند.

جدول ۲۰ نیازهای ویژه عامل برنامه ریزی درسی در گروه عمومی

ندارد	دارد	وجود اختلاف معنا دار	سطح معنا داری	مجموع رتبه های مثبت	مجموع رتبه های منفی	نیاز ها
	*		۱۰۵	۲۵,۵	۲,۵	آشنایی با نیاز سنجی آموزشی
	*		۱۰۱	۴۳	۲	آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف
	*		۱۰۳	۱۵	۰	توانایی انتخاب محتوا
	*		۱۰۴	۱۵	۰	تنظیم طرح درس دوره
	*		۱۰۴	۱۵	۰	تنظیم طرح درس روزانه

ب - تدریس : پاسخ های مدرسان به نیازهای مربوط به عامل تدریس در قسمت ضرورت یادگیری با ارزیابی از خود مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس جدول ۲۱ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی از خود ۸۶/۵۳ و در قسمت ضرورت یادگیری ۱۰۵/۱۵ می باشد . مایل هستیم بدانیم که آیا اختلاف معناداری در این دو قسمت در گروه آموزشی دروس عمومی و معارف اسلامی وجود دارد یا خیر ؟ مقدار آماره تی برابر ۴/۲۶ با درجه آزادی ۱۲ و سطح معنا داری ۰/۰۰۱ است . چون سطح معنا داری از خطای نوع اول در سطح ۰/۰۵ کمتر است. بنابراین بین نمره عامل تدریس در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف معناداری وجود دارد. در نتیجه مدرسان گروه دروس عمومی و معارف اسلامی در زمینه تدریس نیاز به آموزش دارند.

جدول ۲۱ عامل تدریس در گروه عمومی

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۸۶,۵۳۸۵	۱۳	-۴,۲۶	/۰۰۱
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۱۰۵,۱۵۳۸	۱۳		

برای تعیین اولویت ها، هر ۲۵ نیاز تشکیل دهنده عامل تدریس مورد بررسی قرار گرفته شدند ، و طبق جدول ۲۲ مشخص گردید که مدرسان گروه دروس عمومی و معارف اسلامی بطور ویژه در زمینه های: مهارت های ارتباطی ، کاربرد روش گردش علمی در تدریس ، کاربرد روش پرسش و پاسخ در تدریس، کاربرد روش نمایشی در تدریس، آشنایی با فنون کارگاه آموزشی ، راهنمایی پروژه های دانشجویی ، کاربرد رایانه در تدریس، آموزش از راه دور، تولید مواد جدید برای تدریس ، انجام فعالیت های گروهی و کارهای جمعی، کاربرد رسانه های آموزشی ، آشنایی با اینترنت ، مباحث مربوط به تکالیف یادگیری، آشنایی با تفاوت های فردی، کشف استعدادها و شکوفا کردن خلاقیت ها، آشنایی با ویژگی های روانشناسی دانشجویان، کاربرد شیوه های مناسب تشویق و تنبیه ، مدیریت کلاس و نظریه های یادگیری نیاز به آموزش دارند.

جدول ۲۲ نیازهای ویژه عامل تدریس در گروه عمومی

نیازها	مجموع رتبه های منفی	مجموع رتبه های مثبت	سطح معناداری	وجود اختلاف معنادار	نادرد دارد
مهارت‌های ارتباطی	.	۲۱	/۰۱	*	
کاربرد روش گردش علمی در تدریس	.	۲۱	/۰۳	*	
کاربرد روش پرسش و پاسخ در تدریس	۲,۵	۳۳,۵	/۰۳	*	
کاربرد روش نمایشی در تدریس	.	۱۰	/۰۵	*	
آشنایی با فنون کارگاه آموزشی	.	۲۱	/۰۲	*	
راهنمایی پژوههای دانشجویی	.	۲۸	/۰۲	*	
کاربرد رایانه در تدریس	.	۴۵	/۰۱	*	
آموزش از راه دور	.	۴۵	/۰۱	*	
تولید مواد جدید برای تدریس	۳	۶۳	/۰۱	*	
انجام فعالیت‌های گروهی و کارهای جمعی	.	۲۱	/۰۳	*	
کاربرد رسانه‌های آموزشی	.	۴۵	/۰۱	*	
آشنایی با اینترنت	.	۶۶	/۰۰	*	
مباحث مربوط به تکالیف یادگیری	.	۲۸	/۰۱	*	
آشنایی با تفاوت‌های فردی	.	۴۵	/۰۱	*	
کشف استعدادها و شکوفا کردن خلاقیت‌ها	.	۳۶	/۰۱	*	
آشنایی با ویژگی‌های روانشناختی دانشجویان	.	۴۵	/۰۱	*	
کاربرد شیوه‌های مناسب تشویق و تنبیه	.	۳۶	/۰۱	*	
مدیریت کلاس	.	۲۸	/۰۱	*	
نظریه‌های یادگیری	۸,۵	۴۶,۵	/۰۵	*	
مهارت‌های ارتباطی	.	۲۱	/۰۱	*	

ج - ارزشیابی آموزشی : با توجه به پاسخ های مدرسان گروه دروس عمومی و معارف اسلامی به عامل ارزشیابی آموزشی ، قسمت ضرورت یادگیری با ارزیابی از خود مورد مقایسه و بررسی قرار گرفتند. بر اساس جدول ۲۳ میانگین نمره حاصل در قسمت ارزیابی از خود ۳۰/۱۵ و در قسمت ضرورت یادگیری برابر ۳۵/۹۲ می باشد . مایل هستیم بدانیم که آیا اختلاف معنا داری در این دو قسمت وجود دارد یا خیر ؟ مقدار آماره تی برابر ۰/۰۵۵ است . چون سطح معنا داری ۰/۰۱ است . بنابراین بین نمره عامل ارزشیابی آموزشی در قسمت ارزیابی از خود و ضرورت یادگیری اختلاف نوع اول در سطح ۰/۰۵ کمتر است. بنابراین عامل ارزشیابی آموزشی در زمینه ارزشیابی آموزشی نیاز به آموزش معناداری وجود دارد. در نتیجه مدرسان گروه آموزشی دروس عمومی و معارف اسلامی در زمینه ارزشیابی آموزشی نیاز به آموزش دارند.

جدول ۲۳ نتایج مقایسه عامل ارزشیابی آموزشی در گروه عمومی

عامل	میانگین	تعداد مشاهدات	آزمون t	سطح معناداری
برنامه ریزی درسی در قسمت ارزیابی از خود	۳۰,۱۵۳۸	۱۳	-۰/۰۵۵	/۰/۱۰
برنامه ریزی درسی در قسمت ضرورت یادگیری	۳۵,۹۲۳۱	۱۳		

برای تعیین اولویت ها، هر یک از نیازهای تشکیل دهنده عامل ارزشیابی آموزشی مورد بررسی قرار گرفته شدند ، و طبق جدول ۲۴ مشخص گردید که مدرسان گروه دروس عمومی و معارف اسلامی بطور ویژه در زمینه های: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، فنون ارزشیابی، آشنایی با انواع آزمونها، خود ارزشیابی، آشنایی با سوالات انشایی و ارزشیابی از برنامه دوره آموزشی نیاز به آموزش دارند.

جدول ۲۴ نیازهای ویژه عامل ارزشیابی آموزشی در گروه عمومی

نیاز ها	مجموع رتبه های منفی	مجموع رتبه های مثبت	سطح معنا داری	وجود اختلاف معنا دار	دارد	ندارد
ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۰	۲۱	/۰/۲	*		
فنون ارزشیابی	۰	۲۸	/۰/۱	*		
آشنایی با انواع آزمونها	۲	۲۶	/۰/۴	*		
آشنایی با سوالات انشایی	۱,۵	۱۹,۵	/۰/۵	*		
خود ارزشیابی	۰	۲۸	/۰/۲	*		
ارزشیابی از برنامه دوره آموزشی	۰	۱۵	/۰/۴	*		

بحث و نتیجه گیری :

ارایه آموزش برای فراغیران نیازمند داشتن هدف و برنامه ریزی است تا بتوان به ترسیم نقطه آغاز و پایان پرداخت و ملاکی برای ارزشیابی پیشرفت در آموزش پیدا کرد و نیز از صرف زمان و هزینه جلو گیری نمود. نیاز سنجی آموزشی کمک به این روند می کند و موجب فراهم ساختن اهداف ، محتوا و روشهای در فرایند آموزش می شود . نیاز سنجی آموزشی موجب جهت دهی مناسب به آموزش می گردد.

یافته های این پژوهش نشان می دهد که مدرسان دانشکده صدا و سیما نیاز هایی دارند که می باشد برای رفع آنها برنامه ریزی به عمل آورد البته از نتایج پیداست که ، با توجه به تفاوت در ماهیت رشته های استادی در گروههای آموزشی، نیازهای آنها نیز متفاوت است و ما قصد مقایسه بین آنها را نداریم. نتایج تحلیل های آماری نشان می دهد که استادی در گروه آموزشی ارتباطات به صورت کلی در عامل برنامه ریزی درسی و تدریس نیاز به آموزش دارند و در عامل ارزشیابی آموزشی نتایج حاکی از عدم نیاز آنها است. مدرسان در گروه هنرهای رسانه ای به صورت کلی در عامل برنامه ریزی درسی نیاز به آموزش دارند و در عامل های تدریس و ارزشیابی آموزشی نتایج حاکی از عدم نیاز آنهاست.

نتایج تحلیل های آماری نشان می دهد که استادی در گروه مهندسی رسانه به طور کلی در هیچ یک از عامل های برنامه ریزی درسی ، تدریس و ارزشیابی آموزشی نیاز به آموزش ندارند و بر اساس نتایج حاصل شده از این تحقیق استادی در گروه دروس عمومی در زمینه هر سه عامل برنامه ریزی درسی ، تدریس و ارزشیابی آموزشی نیاز به آموزش دارند. اما اگر از نیاز های آنها تقاطع بگیریم تا نیاز هایی را که در هر چهار گروه آموزشی ویا در سه گروه احساس شده است بدین شرح می باشد

آشنایی با حیطه های طبقه بندی اهداف (شناختی ، عاطفی و روانی - حرکتی)، کاربرد روش گردش علمی در تدریس ، کاربرد روش نمایشی در تدریس ، آشنایی با فنون کارگاه آموزشی ، آموزش از راه دور، آشنایی با اینترنت ، آشنایی با ویژگی های روان شناختی دانشجویان ، مدیریت کلاس ، ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و فنون ارزشیابی .

نتایج تحقیق کرباسیون (۱۳۷۳) که قصد نیاز سنجی آموزشی از مردمیان دوره های آموزشی روستاییان استان اصفهان را داشته است نتایج این تحقیق را تایید می کند چرا که او نیز یافته بود که مردمیان به آشنایی با روشها و فنون تدریس ، کاربرد روان شناسی در تدریس و تکنولوژی آموزشی نیاز دارند.

نتایج پژوهش شری و مورس^۳ (۱۹۹۶) در بررسی نیاز های آموزشی مدرسان و کاربران سایت ها که وظیفه آموزش کاربران آموزش از راه دور را داشتند نشان می دهد که مدرسان در بکارگیری و دستیابی به تکنولوژی آموزشی از راه دور ، انتخاب رسانه مناسب و توانمند سازی مشارکت کنندگان برای استفاده راحت تر از تکنولوژی های جدید ضعف داشته اند همانطور که در این تحقیق نیز مقوله آموزش از راه دور از نیاز های آموزشی مورد توافق مدرسان بوده است. نتایج تحقیق محمدزاده شریف (۱۳۷۷) نیز نشان داده است که اعضا هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد در زمینه روش های تدریس ، استفاده از شبکه های اطلاع رسانی اینترنتی به منظور تحقیق و پژوهش های علمی و مباحث مربوط به اینترنت و ایمیل نیاز به آموزش دارند . یافته های این تحقیق نیز بر مواردی از نتایج نیازهای مدرسان دانشکده صدا و سیما صحه می گذارد. کاربرد روش گردش علمی در تدریس ، کاربرد روش نمایشی در تدریس ، آشنایی با فنون کارگاه آموزشی ، آموزش از راه دور ، آشنایی با اینترنت از آن جمله اند.

یادداشت ها

1- Theodore Schultz
4-Taneja R.P

7-Hawley,W. and Valli,L.
10- Goldstein
13- Suarez
16-Kolette N. Palacios

19- Teberg ,Ann S.
22- Reliability

2-Professional Development
5-The Center For Comprehensive School Reform and Improvement
8- Miller
11- Educational needs
14- Centra
17-Texas State University-San Marcos
20- Klein
23- Sherry , I. and Mores ,R

³-Professional Development
6- McCaslin,N.L. and Sandford,Brian A.
9- Needs assessment
12-Taba
15- Faculty Development Office
18- Sherry , I. and Mores ,R
21-Validity

منابع:

- احمدی ، غلامرضا و بصیری، بتول. (۱۳۷۹). بررسی نیازهای آموزشی دیبران علوم اجتماعی دوره راهنمایی و متوسطه شهر اصفهان به منظور تدوین برنامه های ضمن خدمت . فصلنامه دانش و پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوارسگان ، ۱ ، (۴) . ۴۴-۲۷.
- حسینی ، سید محمود. (۱۳۷۷). راهبردها و روش های ارتقا و توسعه قابلیتها و مهارت های اضایی هیات علمی در دانشگاه های ایران. در محسن خلیجی (دیپرس مینار)، مجموعه مقالات سمینار آموزش عالی.تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.

- حسینی نسب ، داود.(۱۳۷۳). مراکز توسعه کارایی اعضا هیات علمی دردانشگاهها.تهران: انتشارات موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی روف ، علی.(۱۳۷۹). جنبش جهانی برای بهسازی تربیت معلم.تهران: انتشارات پژوهشکده تعلیم و تربیت.
- سرمد ، زهره وبازگان ، عباس و حجازی ، الهه.(۱۳۸۴). روش های تحقیق در علوم رفتاری.تهران: انتشارات آگاه.
- سیف ، علی اکبر.(۱۳۸۲). روش تهیه پژوهشنامه . تهران: انتشارات دوران.
- شاکری ، لقمان.(۱۳۸۴). نیاز سنجی آموزشی ارزشیابی آموزشی . تهران: انتشارات دوران.
- برای آنان .پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه علامه طباطبائی.
- شعبانی ، حسن.(۱۳۷۱). مهارت‌های آموزشی و پرورشی.تهران : سمت.
- عارفی ، محبوبه.(۱۳۸۴). برنامه ریزی درسی راهبردی درآموزش عالی.تهران: انتشارات جهاددانشگاهی.
- عباس زادگان ، محمد و ترک زاده ، جعفر.(۱۳۷۹). نیاز سنجی آموزشی درسازمانها.تهران: انتشارات انتشار.
- فتحی واچارگاه ، کورش و فرمینی فراهانی ، محسن.(۱۳۸۱). طراحی و تدوین نظام جامع آموزش کارکنان بنیاد شهید انقلاب اسلامی.تهران: انتشارات شاهد.
- فتحی واچارگاه ، کورش .(۱۳۸۲). نیاز سنجی آموزشی.تهران: انتشارات آییث.
- قوچیان ، نادرقلی و آراسته ، حمیدرضا و جعفری ، پریوش .(۱۳۸۳). دایرةالمعارف آموزش عالی.تهران: انتشارات بنیاددانشگاهی بزرگ فارسی.
- كافمن ، راجه و هرمن ، جرج .(۱۳۷۴). برنامه ریزی استراتژیک در نظام آموزشی (ترجمه فریده مشایخ و عباس بازگان). تهران: مدرسه.
- کرباسیون ، مصطفی .(۱۳۷۳). بررسی و شناسایی نیازهای آموزشی و موانع تدریس از نظر مرتبان دوره های آموزش روستاییان استان اصفهان.پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه تربیت مدرس.
- محمدزاده شریف ، غلامرضا.(۱۳۷۷). بررسی نیازهای آموزشی اعضا هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد.پایان نامه کارشناسی ارشد،دانشگاه فردوسی مشهد.
- میرزا بیگی ، علی .(۱۳۸۰). برنامه ریزی درسی و طرح درس درآموزش رسمی و تربیت نیروی انسانی . تهران : انتشارات بسطرون.
- میرزا بیگی ، علی .(۱۳۸۳). راهنمای برنامه ریزی و برگزاری کارگاههای آموزشی.تهران: انتشارات تبلور.
- میرزامحمدی ، محمدحسن .(۱۳۸۴). بررسی نیازهای آموزشی کارکنان مراکز آموزش فنی و حرفه ای استان تهران. فصلنامه اندیشه های نوین دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه الزهرا ، دوره اشماره ۴، صص ۶۷-۷۸.
- میلر،دبليو.آر. و ميلر، ماري.(۱۳۸۰). راهنمای تدریس دردانشگاهها(ترجمه ويدا مير).تهران: انتشارات سمت.(تاریخ انتشار به زبان اصلی ۱۹۹۷).

Goldstein, Irwin L. (1996).*Training in Organizations*. USA :Thomson Publishing Inc.

Professional development. (2006, February).The Center for comprehensive school reform and improvement at www.centerforcsri.org

Sandford, BrianA. And Mc Caslin, N. L. (2004).*Assessment of professional development Colleges. activities instructional needs and delivery methods of part-time technical and occupational faculty in U.S National Research center for career and technical education University of Minnesota at www.eric.ed.gov*

Sherry, I. & Mores ,R.(1996).*An Assessment of Training Need in The Use of Distance Education for Instruction. Educational Technology Review*. NO 5:10-17.

Suarez, T. M.(1996).*Needs Assessment Studies* .In Lewy (Ed.), *International Encyclopedia of Curriculum. Pergamon press*.

Taba, H.(1962).*Curriculum Development*. New York : Brace and World Inc.

Taneja, R.P.(1985).*Dictionary of Education* .India :An mol Publications.

Teberg ,Ann S.(1999).*Identified Professional Development Needs of Teachers in Curriculum Reform*. The American Educational Research Association Annual Meeting . Canada: Best Copy Available.

Unesco.(1999). *World Conference on Higher Education*. French : Original.

Urry, John.(1998).Contemporary Transformations of Time an Space. In Peter Scott (Ed.) . *The Globalization of Higher Education. Open University Press*.